

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Valerii Reginaldi Bvrgvndi Seqvani E Societ: Iesv,
Praxis Fori Poenitentialis**

Ad Directionem Confessarii, In Vsv Sacri sui muneris ...

Regnault, Valère

Mogvntiæ, 1617

Cap. 9. De potestate executionis,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78322](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78322)

certè destinatum à concedente ad concessam licentiam ei intimandam. Ratio est, quia hæc licentia, cum sic concessio facta homini ad actum externum, oportet ita externam esse ut ei innotescat. Quando autem is cui conceditur, nondum de illa factus est certior: perinde est respectu illius ac si interna tantum esset. Debere verò certior fieri per nuntium ad id destinatum, probatur ex eo quod talis concessio fit donatio quædam; & donatio, ut omnino valida sit, & irrevocabilis, tale quid requirit: cum sit contractus quidam, cuius perfectio in voluntatum unione consistit; neque absentium voluntates in unum veniunt, nisi voluntas unius eorum per epistolam seu nuntium ad id ab eo missum intimetur, pro quo in præced. lib. i. disp. 6. n. 3. plures authores idem Sanchez refert.

Duodecimum dubium, Quid dicendum sit quando licentia concessa revocata est, nec de revocatione constat.

105. **C**onsentaneè proximè dictis, ad hoc respondendum est cum memorato authore in eadem disput. 36. numer. 9. non sufficere ad cessationem iurisdictionis revocatum esse licentiam datam, nisi revocatio intimetur per nuntium ad id destinatum illi, cui concessa fuerat: ita vivente eam intimationem confessiones eidem factæ, sint validæ, etiam si ille aliunde revocationem norit. Ratio est, quia per eandem causam res nascitur, & dissolvitur: extra De regulis iuris. Sed collatio licentiæ ad audiendas confessiones, ut efficax sit, requirit notitiam illius per nuntium ad id destinatum, ut antè habitum est. Ergo illius dissolutio, seu revocatio parem notitiam requirit. Nota obiter quod idem author addit *ibid. in fine*: licentiam semel concessam revocari posse ad libitum, quia est merè gratuita: omninoque pendens à voluntate concedentis. Nota item cum eodem, *in sequent. disput. 37. n. 2.* ordinariè credendum esse dicenti se licentiam à proprio suo sacerdote habere confitendi alieno: quia penitentiale forum non exigit aliud testimonium, quam penitentis confitentis.

Decimum tertium dubium, An facultas generaliter concessa alicui ad absolvendum à quibusvis peccatis & censuris, sit semper accipienda generaliter, an verò patiatur exceptionem aliquam.

106. **A**d quod respondendum est iuxta post dicenda in secunda parte lib. 4. cum ageretur de absolutione à casibus reservatis: tres haberi exceptiones, quibus eam generalitatem restringere oportet. Prima est criminis hæreseos, cuius absolutio non conceditur, iuxta Romanæ curiæ stylum, nisi de eo nominatim fiat mentio. De quare Navarr. in Enchir. cap. 27. *vbi de regulis Confessarium. § 5.* Secunda est criminis particularis, quod prævult à Superiore, probabilissimum est, quod illius absolutionem nusquam commisset: ut si quis in graue scandalum populi Christiani, & reipublicæ perniciem, iniquè occidisset Prælatum magni nominis: nam, ut habet 8. reg. iuris in 6. in generali concessione non veniunt ea, quæ quis non esset vero similiter in specie concessurus.

Tertia est casuum occultorum reservatorum Papæ, nec deductorum ad forum externum: quorum absolutionem Conc. Trid. sess. 24. de reform. cap. 6. committit Episcopo. Quia enim sic fit talis commissio, ut Episcopus per se absolvere debeat, vel per Vicarium ad id specialiter deputatum, generalis facultas eidem Episcopo data absolventi ab omnibus casibus sibi reservatis, patitur exceptionem in memoratis, qui requirunt specialem mentionem de ipsis factam, ut censeantur commissi.

CAPVT NONVM.

De potestate executionis.

SVMMARIVM

107. Potestas executionis hic dicitur liber iurisdictionis vsus præter naturalem habilitatem necessarius ad penitentis Sacramentum administrandum.

108. Modi quibus impedi potest potestas iurisdictionis.

109. Quis possit in alio potestatem iurisdictionis impedire.

110. Per quam Ecclesiasticam censuram potestas executionis impediatur post Concilij Constantiensis decretum, Ad evitanda, &c.

111. Duplex eiusdem decreti tenor, & secundum quem sit vsu receptus.

112. Qui est nominatim excommunicatus, non est censendus eo ipso nominatim denunciatus.

113. Quod dicitur de excommunicatione, dicendum est pari ratione de alijs censuris, quoad effectum impediendi potestatem executionis.

Ad Sacramentum penitentiae à Christo in forma iudicij institutum, vna potestas executionis necessaria est, quam Sacerdos habere debet à natura: nimirum posse audire, aut alio modo percipere confessionem penitentis: itemque loqui posse ad dandam absolutionem, quæ in verbis consistit: ac denique ratione vti posse, ad ferendum iudicium de eiusdem penitentis statu. Necessaria est & altera, quæ pleniore indiget explanatione, tradenda hoc loco: quæ non non est aliud quam liber & non impeditus iurisdictionis in foro interiori vsus: ideo necessarius Confessario ad absolvendum validè, quod sine eo, iurisdictionem habeat tanquàm gladium in vagina conditum, quem nequit educere ad secandum.

In aliquo autem iurisdictionis vsus impeditur duobus modis, vltra eum qui noa iure Concilij Tridentini sess. 25. cap. 15. constituitur (is est defectus approbationis Episcopalis, in eo qui in Sæculares iurisdictionem habet tummodò delegatam) cuius explicatio habebitur per illa, quæ postea in cap. 15. & 16. ex instituto dicenda sunt de eadem approbatione. Prior modus est per excommunicationem, aut aliam Ecclesiasticam censuram, qua iurisdictionis suspenditur, seu exerceri prohibetur sufficienti Superioris auctoritate. Posterior verò est per casuum reservationem. De vno quoque autem eorum duobus sequentibus capitibus sigillatim dicturi, quædam præcognoscenda annotabimus in præfenti.

Quis iurisdictionem habentium possit illius executionem in altero impedire.

SECTIO PRIOR.

109. **N**otandum igitur est primò ex Paludano, in 4. distin. 17. *quæst. 4. art. tertio concl. 2.* cum iurisdictionem habentium, alij habeant ordinariam ex officio pastoralis, alij extraordinariam ex commissione. Et ordinariam habentium in solidum, respectu eorumdem subditorum, alij sint pares; ut duo qui eiusdem parochiæ constituti sint Parochi in solidum; alij verò à alijs superiores, vel inferiores ut Papa, Episcopus, & Parochus. Notandum est, inquam, eos qui extraordinariam, seu delegatam tantum habent, sicut nulli iurisdictionem dare possunt, ita illius vsus in nullo impedire posse. Vnde (inquit Palud.) si quis talium prohiberet, ne aliquis alteri confiteretur sine sua licentia, derideretur. Eorum verò qui ordinariam habent in solidum, paresque sunt, vnum posse contra inhibitionem alterius; non tantum per se illam exercere, sed etiam exercitum illius alteri committere; quia par in parem non habet imperium: lege Nam Magistratus. ff. De rebus arbitris. Ex cæteris autem, illum qui superior est, multo maiore ratione posse iurisdictione sua vti, siue per se, siue per commissarium suum, contra inferioris prohibitionem: quia multo minus in maiorem, quam in parè habetur imperium. Eum porò qui inferior est, licet possit sua iurisdictione vti, & eam committere alteri, sine Superioris licentia; non posse tamen contra eiusdem inhibitionem, cum Superior in inferiori habeat potestatem coactiuam, ex citata lege, Nam Magistratus: talique prohibitionem Superior inferiori, assumpto (iuxta a. medietatem. 23.) in partem suæ sollicitudinis, subditos subtrahat. Quo fit, ut ille tentans contra eandem prohibitionem iurisdictione vti, siue audiendo confessiones, siue earum auditionem alteri committendo, nihil validè faciat: perinde ac Carpentarius, à cuius conspectu amota sunt omnia ligna, in cassum conatur vti arte sua fabrilis.

Qua censura Ecclesiastica impedit iurisdictionem executionem.

SECTIO POSTERIOR.

110. **N**Otandum est secundo, excommunicationem esse duplicem: vnam generalem, quae generaliter fertur in eum, qui hoc vel illud fecerit, aut facere omiserit: alteram specialem, qua aliquis excommunicatur nominatim. Id est, expresso proprio nomine ipsius, aut saltem appositus aliquot signis, quae ipsum tam speciatim designent, quam si proprio nomine exprimeretur: ne eam autem impedire eam de qua agimus, potestatem executionis, exceptis duobus casibus, propter decretum Concilij Constantiensis, quo Christi fidelibus indulgetur communicatio in Sacramentorum admittatione & susceptione cum Ecclesiastica censura innodato: nisi illa contra ipsam speciatim & expressè fuerit Iudicis autoritate publicata: aut nisi incurra sit ob Clerici percussorem ita notoriam, vt nulla tergiversatione celari possit, nec iuris suffragio excusari. Quod decretum non inuenitur quidem inter acta Concilij Constantiensis: autoritate tamen virorum fide dignorum, qui eidem Concilio interfuerunt, fuisse in eo constitutum, & deinde à Martino quinto in perpetuum confirmatum docet D. Antonius par. 3. tit. 25. cap. tertio, verba quibus conceptum est referens: quod etiam faciunt alij nonnulli: differenter tamen, prout notatum est à Couarr. ad cap. Alma mater. parte 1. §. 2. num. 7.

111. Alij enim referunt illud cum D. Antonino, secundum tenorem antiquum prout editum est in ipso Concilio Constantiano. Inter quos sunt Caietanus & Sotus: *illud in verbo excommunicationis. cap. vlt. versu Minor excommunicatio. & hic in 4. dist. 22. quest. prima art. 4.* eoque modo ad evitanda scandala, & multa pericula, subueniendum quae timoratis conscientijs, per illud indulgetur fidelibus, vt in administratione vel susceptione Sacramentorum, vel alia communicatione nullum vitare teneantur praetextu cuiuscumque sententiae aut censurae Ecclesiasticae: nisi haec aduersus illum fuerit à Iudice publicata specialiter, & expressè: aut nisi eam incurrit ob Clerici percussorem ita notoriam, vt nulla tergiversatione celari possit aut aliquo iuris suffragio excusari.

Alij autem referunt secundum tenorem innouatum in Concilio Basiliensi sessione 20. Inter quos sunt in eodem num. 7. Couarr. alios referens, & Nauar. in Enchir. cap. 27. num. 55. & ad cap. 1. §. labores, de poenitentia distinct. 6. num. 10. Quae innouatione illud immutatum est, quod cum secundum antiquum tenorem peracturatur communicatio, etiam in diuinis cum omni excommunicato generaliter, donec specialiter & expressè contra eum sit excommunicatio à Iudice denunciata: aut nisi incurra sit ob Clerici percussorem ita notoriam, vt nulla tergiversatione celari possit: secundum tenorem nouum, talis fiat privilegij restrictio, vt communicatio non permittatur cum vilo, cuius excommunicatio notoria fuerit. Quod cum ita sit, difficultas mouetur, secundum quem tenorem ex illis duobus, hodie excipiendum sit memoratum decretum. De qua re in vtramque partem auctores loco citato proponit Couarr. nec audet quidquam simpliciter definire: quamquam magis propensus est in eam partem, vt putet accipiendum esse secundum tenorem antiquum. Et id merito: quia vt tum ipse, tum etiam Sotus loco cit. & in praecedenti distinct. 1. qu. 5. art. 6. propos. 4. bene notat, vsus inualuit vt id ipsum decretum retineatur secundum illius antiquum tenorem; & sine metu retinentum esse addit ipse Sotus. Non enim obstat constitutio Concilij Basiliensis, quae (vt Nauar. notat in Ench. c. 2. n. 35.) est vsu recepta tantum secundum tenorem antiquum, cuius est confirmatio, non autem reuocatio, ex D. Antonino, in sine citati cap. 3. Accedit quod (vt bene aduertit Couarr. in sequenti num. 9.) si constitutio Concilij Basiliensis accipitur prout verba illius sonant, tanquam prohibens communicationem cum quouis excommunicato notorio; parum consentanea sit fini ad quem dirigitur: nempe ad evitanda scandala, multaque pericula, & subueniendum conscientijs timoratis, prout initio eiusdem constitutionis dicitur.

Nam passim plerisque in locis obuij sunt notorij haeretici, aut simoniaci, alijque criminosi à iure excommunicati,

quorum communicatio si vitanda sit, vix possunt scandala & pericula abesse, & conscientiarum timoratarum adesse tranquillitas: ita vt, quantumuis esset verbis haerendum, dici possit cum Nauar. in sine citati num. 35. necessitatem communicandi passim & negotiandi cum haereticis, simoniacis, alijque excommunicatis notorij, in multis regionibus, id quod non est lege licitum, facere licitum. Extra De regulis iuris.

Adhuc mouetur alia difficultas hic explicanda. An ille in quem nominatim excommunicatio fertur cenferi debeat eo ipso non tantum nominatim excommunicatus, sed etiam nominatim denunciatus.

De ea autem auctores & rationes proponit in vtramque partem Nauar. ad cap. 1. §. labores. De poenit. dist. 6. num. 22. 23. & 24. eorumque sententiam sequitur, qui volunt non esse censendum denunciatum, nisi data in ipsum sententia, fuerit publicata. Tam quia omnium fere vsus habet (inquit ille) vt nemo vitetur ob excommunicationem speciatim in ipsum laicum, donec denunciatur vitandus: consuetudo autem est optima legum interpret. cap. Dilectus. De consuet. Tum quia propositum Concilij Constantiensis decretum, constitutum est ad vitanda scandala & pericula quae timoratis conscientijs contingere solent. Quae autem eiusmodi contingere possent ex obligatione vitandi excommunicatos generaliter, antequam specialiter Iudicis autoritate publice denuncietur vitandi: contingere pariter possunt ex obligatione vitandi excommunicatos specialiter, antequam similiter denuncietur: vt vobis enim modo siue generaliter, siue specialiter lata sit excommunicatio, effectus eodem sortitur. Vnde merito putandum est nos ab vtraque obligatione liberari per idem decretum; quod, cum sit lex fauorabilis, debet interpretatione extendi potius, quam restringi: iuxta regulam 15. iuris in Sexto.

Quamquam tamen si excommunicatio à Iudice publice in aliquem nominatim feratur nulla videatur alia denuntiatio expectanda, vt excommunicatus cenferi vitandus; quia nominatim excommunicari in publico: idem est ac nominatim publicari, seu publice denunciari excommunicatum esse. Eandem sententiam pluribus alijs in eam citatis sequitur Georgius Sayrus in tomo primo thesauri casuum conscientiae. lib. 2. cap. 12. num. 16.

Iam quod in hac re de excommunicato dicimus, similiter dicendum est de irritato alius censuris, nominatim denunciato: nempe in Sacramentorum susceptione vitandum esse, si suspensio talis sit, per quam ei prohibeatur generaliter vsus omnis officij Ecclesiastici, aut specialiter vsus officij Sacramenta ministrandi: aut interdictum sit tale, quo ei tam actiua, quam passiva participatio Sacramentorum prohibeatur.

Hoc patet ex eo quod Concilij Constantiensis decretum vniuersè de censuris denunciatis loquatur secundum vtramque verborum formam tam nouam, quam antiquam, quibus ipsum conceptum esse referunt auctores memorati in praeced. num. 111. Videri potest Nauar. in cap. 1. §. labores. De poenitentia, distinct. 6. à num. 12. ad 21. vsque.

CAPVT DECIMVM.

De potestate executionis impedita per Ecclesiasticam censuram.

SUMMARIVM

114. Absolutionem sacramentalem datam ab excommunicato nominatim denunciato esse nullam.
115. Valere autem datam ab alio excommunicato, si praeter censuram nihil aliud, eum impellit.
116. Tale in ratione censurae non peccare, cum absolutionem dari iuste petenti eam.
117. Aliquando valida esse potest confessio facta excommunicato nominatim denunciato, aut publico Clerici percussori.
118. Quid requiratur denunciatio censurae impediens potestatem executionis.
119. De notitia alius denunciationis, requisita ad idem impedimentum essendum.
120. De notitia percussoris Clerici necessaria, vt censura propter illam incur-